

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Vt beatissima virgo Maria per arca[m] veteris testamenti, ea[ue] quæ in
ipsa continebantur figurata sit: de[ue] modo dormitionis & Assumptionis
ipsius. Serm. VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

ipsam tanquam ad ciuitatem refugij (vtpote scelerati, & iudicis sententia digni) confugerunt. Deinde per eandem reconciliati sunt Christo. *Olim quidē* Ephe. 3. *tenebra, nunc autem lux in Domino.* Verūm de hoc satis, quare dicta sit virgula fumi ex thure. Concludunt summam angeli & vniuersi pulueris pigmentary, expressius non vnam vel alteram, sed omnes virtutes commendantes. Nam quicquid pigmentarius ille Spiritus sanctus cæteris per partes distribuit, Mariæ totum simul infudit. Vnde sicut non defuit ei virginum continentia, ita nec sobrietas confessorum, nec constantia martyrum, non Apostolorum zelus, non prophetarum scientia, non patriarcharum fides, non puritas angelorum: quin etiam sicut meritis omnes ordines non solum attingit, sed supergressa est, ita super cunctos hodie præmiorum quoq; gloria est exaltata, ad laudem filij eius Domini nostri Iesu Christi, qui est benedictus in secula Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Ut beatissima Virgo Maria per arcam veteris testamenti eaq; qua in ipsa continebantur figurata sit: deq; modo dormitionis & assumptionis ipsius.

Sermo VI.

A Bierunt Dauid, & omnes maiores natu Israel, ad deportandam arcam De i de domo Obededom in ciuitatem Dauid, cum gaudio. Porro Dauid accinctus erat Ephoth lineo: ipseq; & omnis domus Israel deducebant arcam fœderis Domini in iubilo, & clāgore buccinæ & tubis, & cymbalis, & tymbanis & citharis cōcrepantes & construevunt eam in medio tabernaculi, quod tēderat ei Dauid. II. libro Regum cap. 6. & 1. Paralipomenon capite 13. Si in cæteris sermonibus & pro quouis alio opere gratiam per Mariam quærimus, multo magis id fieri conuenit cum pro eiusdem laude contendimus, quam rogamus. Salutemus ergo ipsam cœli reginam: gloria & honore præ eminentissimam mente pia dicentes, *Aue Maria. Abierunt Dauid, &c.* vt supra. Charissimi fratres, quod olim figuratiter gestum legimus de arca veteris testamenti, intelligimus hodie in beatissima virgine Maria vera haud dubiè, & animata arca completū, quæ mundi huius calamitates corporaliter inhabitare desinens, de domo Obededom, id est, de domo terræ seruienti, hoc est, de hoc mundo ad supernā Hierusalem translata, lætabundo cœligenarum omnium occurso, iubilo, applausuq; in arcam Dauid, id est, in ciuitatem Dei, ad supernas cœli sedes à filio sibi præparatas introducta est. Siquidem per arcam Dei Mariam significari omnes, tum docti, tum deuoti consentiunt. Quod quamuis etiam nulli nostrum sit ambiguum, ne tamen desit nobis materia prædicandi, & vt gloriosissimæ reginæ nostræ in cœlum abeunti, vel quantulumcunque nostræ deuotionis accurrat obsequium, triplicem dicemus congruentiam, vnde clareat, quam non absurdè per arcam Dei Maria dicatur esse figurata. Prima congruentia est, à vi nominis. Arca quippe quasi ab arcendo dicitur, quod arcani non nihil in se arceat, siue custodiat. Quia & in figurali arca quæ seruabatur, ita erant arcana siue abscondita, vt ne arca ipsa quidem omnibus, sed

Arca Dei vt
signet B.
Mariam
Virginem.

Arca vnde
dicatur.

sed filijs Aaron tantum conspicua fuerit. Porro, spiritualis nostra arca ad secretissimum diuinæ incarnationis mysterium in se reponendum facta ad abscosum id tenuit, vt etiam is qui reponendum nunciabat archangelus, modum ignoraret. Propterea enim (secundum diuini Bernardi expositionem) Mariæ salutata, & de incarnationis modo percontanti respondisse putatur. *Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tui*: quod tantum mysterium ei soli esset per experientiam patefaciendum, cui mox erat credendum. Secunda congruentia est ab his, è quibus constructa fuit arca. Ex duobus compactam legimus arcam veteris testamenti, videlicet lignis setim & auro. Per ligna setim, tam spiritus quam caro Mariæ potest intelligi. Ligna namque setim, (præter alias proprietates, Mariæ aptissimè congruentes) sunt imputribilia. Et spiritus Mariæ quomodo incorruptibilis impetribilis, integerque non fuit, qui nulli vnquam vitio, nulli peccato subiacuit. Deinde etiam caro eius à communi infectione immunis, ab originalis peccati fomite intacta, non vidit corruptionem, non passa est consumptionem, nec in cineres resoluta, sed super choros angelorum, in decorem domus Dei est exaltata. Per aurum verò, quo exterius intusque arca vestiebatur, excellentissima eius intelligitur charitas, rutilas, indeficiēs, omnium virtutum in se colligēs venustatē interior quo ad Deū, & exterior ad homines. Tertia congruentia est, ex cōtentis in arca: in arca, n. fuerūt vna aurea, q̄ māna Israelitici seruaret, virga Aaron, tabulæ Moysi, & Deuter. liber. Si intelligere rectè volumus, omnia hæc simul Christum nobis, in vtero virginis clausum. Nam vna aurea in se habens manna, corpus Domini significat, in se habens manna diuinitatis: panem vtiq; viuum, qui de cælo descendit, & veros Israelitas ad terram promissionis anhelantes saginat. Quæ quidem vna idē fortasse aurata velut arca, dicitur, vt discrimen inæqualitatisq; inter Christum & Mariam non ignoremus. Iam quod additur virga Aaron, nihil video, nisi quod Christum licet de sacerdotali genere secundum carnem natumum, ipsum tamen & regem intelligeremus, qui *purgam virtute sua, sicut in ceteris deum in medio inimicorum suorum*. Postremo, per tabulas Moysi, & librum Deuteronomij Christum non solum scientiæ legis doctorem, verum etiam nouæ legis, scilicet, gratiæ promulgatorem, legiserumq; fore accipimus. Et ita tandem fit, vt hæc omnia sicut in arca typica Christum significabant, ita spiritualiter Christo adhærentia cum Christo in arca virginica reconditaauerint. Accedit ad prædicta omnia, quod arca veteris testamenti, propter eadem quæ seruabat, arca fœderis Domini dicebatur. Porro, Maria noui testamenti quam congruentissimè arca fœderis dicatur & sit, aduertit ex fœdere illo magno & indissolubili, quod in virginali eius vtero inter Deum genusq; humanum inicum est, atq; firmatum. Antequam enim Maria Deum arca fieret, Dei fuimus inimici, chaosq; magnum inter nos & Deum firmatum erat, vt qui hinc vellent transire ad Deum, non possent. Fabricata autem nostra, in ea se Deus recludens ad eodē reconciliamur naturam nostram, vt ex utraque, hoc est, diuina pariter ac humana ibi conueniente, vnus fieret Emmanuel, vnus Christus. Adde, quod quemadmodum inter homines ad firmitas robur perpetuæ pacis fœdus nonnunquam contrahitur per copulam nuptiarum, ita nobiscum fecit Deus: quamuis & hoc parum Deo videbatur, quod natu-

Bernardus.

Luc. 2.

Arca testamenti è quibus constabat rebus. Exod. 25. Setim ligna quid in Maria mysticè designent.

Aurum arce quid in Maria signet. Arca quæ in se continebat.

Vna aurea vt signet Christi corpus. Ioan. 6.

Virga Aaron quid mysticè designet. Psal. 109. Tabulæ testamenti quid signent mysticè.

Arca cui dicta sit arca fœderis Domini. Luc. 15.

Fœdus inter Deum & homines qui fuerit firmatum.

naturam nostram sibi copularet, nisi & in vnam personam inseparabiliter sibi vniret. Quod totum in arca fœderis, in mediatrice & domina nostra Maria factum, completumq; nouimus. Idq; idè, vt si post hac pater rursus cogitationes cogitaret contra nos, non pacis sed afflictionis, animaduertens nos filij sui fratres, contineat manum à genere suo. Liquet ergo quam non immerito arca fœderis dicatur Maria, ex qua mediator Dei & hominum prodijt, pacificans omnia, & quæ in cœlis, & quæ in terris sunt: vtpote pax nostra, Deo mundum reconcilians, & faciens vtrâq; vnum.

Addendum postremo, quod sicut illa, ita & hæc dicitur arca propiciationis, imò verius miserationis, & totius consolationis: quandoquidem quicquid gratiæ, quicquid virtutis, quicquid muneris Deus nos habere voluerit, teste Bernardo, per canale hoc gratiæ exuberantissimum, per manus dulcissimæ matris suæ transeat, necesse est. Et de hoc satis. Reliquum est nunc, vt quod equidem nulli dubium puto, paucis ostendamus, quomodo longo maiori honore, gloria, exultatione, iubilo, concentu cœlesti, arcam nostram in cœlum, quam illam in domum Dauid deductam esse. Placet namque non minus doctis quam deuotis, quod beata Maria instante dormitionis suæ tempore, quo ad filium (cui creberre imis suspirijs & desiderijs flammigeris coniungi indies astuabat) vocari assumiq; deberet, congregatis vndiq; ad se Apostolis, depulsis quoque ex aere cunctis malignorum spirituum agminibus, vehementissimo amoris igne liquefacta, & suauitate contemplationis inæstimabili ad Deum suspensa, nullum senserit dolorem (etiam in diuortio spiritus à carne) nec lecto (vt pictores fingunt) debuerit, sed genibus in oratione flexis (quod moriendi genus speciosissimum est, atque nonnullis minoribus sanctis concessum) spiritum sensim colligens, Christo filio suo dulcissimo tradiderit. A quo quanta reuerentia, qua charitate, quam castissimis complexibus suscepta, quanto honore, quali triumpho, quibus gaudijs, quantis exultantium choris, quibus occurrentium tripudijs, &, vt semel finiam, quam iubilosa, celeberrima, nobisq; ineffabili festiuitate deducta sit, in quantum gloriæ decorem ac præminentiam subleuanda conscenderit, quomodo demum aut quando corpus integerrimum sibi reuiniendum acceperit, vestrum cuiusque deuotioni meditandum relinquo. Hæc tantum admonens, vt speciosissimæ atque gloriosissimæ reginæ nostræ, imperatrici nostræ, matri nostræ, toti spei & consolationi nostræ hoc gloriæ munus faueamus, incomparabili eius præminentia congratulemur, de læticia eius inenarrabili exultemus: quandoquidem & ipsa omnem nostram salutem sollicita agit & promouet, abiecta & vilia nostra non despicit, peccata nostra quantumcunque enormia (modo nobis displiceant) & confusiones non horret, nec vquam desinit nobis curam impendere, donec vbi nulla egeamus cura, mereamur peruenire. Quod nobis eiusdem meritis præstet, qui propter nos peccatores eius dignatus est fieri filius, Iesus Christus

Dominus noster. in secula benedictus,

Amen.

Collof. 1.
Ephes. 2.

Arca Moysi
cur vocetur
arca propi-
ciationis.
Bernard.

Dormitio-
nis B. Mariæ
modus quis
fuerit.